

Cum pot interacționa instituțiile naționale pentru drepturile omului și organismele naționale de promovare a egalității cu Comitetul European al Drepturilor Sociale în cadrul sistemului de monitorizare al Cartei sociale europene

European
Social
Charter

Charte
sociale
européenne

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Cum pot interacționa instituțiile naționale
pentru drepturile omului și organismele
naționale de promovare a egalității
cu Comitetul European al Drepturilor Sociale
în cadrul sistemului de monitorizare
al Cartei sociale europene

Dr. Claire Lougarre,
lector la Universitatea Ulster,
Facultatea de Drept

*Opiniile exprimate în această lucrare sunt
responsabilitatea autorului(ilor) și nu reflectă
în mod necesar politica oficială
a Consiliului Europei.*

Reproducerea fragmentelor (până la 500
de cuvinte) este autorizată, cu excepția
scopurilor comerciale atâta timp cât
integritatea textului este păstrată,
fragmentul nu este folosit în afara
contextului, nu oferă informații incomplete
sau nu induce în eroare în alt mod cititorul
cu privire la natura, domeniul de aplicare
sau conținutul textului.

Textul sursă trebuie întotdeauna
menționat după cum urmează
„© Consiliul Europei, anul publicării”.

Toate celelalte solicitări privind
reproducerea/traducerea integrală sau
parțială a documentului trebuie adresate
Directoratului Comunicare, Consiliul
Europei (F-67075 Strasbourg Cedex sau
publishing@coe.int).

Altă corespondență cu privire la
acest document trebuie adresată
Departamentului Drepturi Sociale, DGI,
Consiliul Europei, F-67075 Strasbourg
Cedex sau social.charter@coe.int.

Design-ul și layout-ul copertii:
Departamentul de Producție a
Documentelor și Publicațiilor (SPDP),
Consiliul Europei.

Poza de pe copertă: Shutterstock.

Această publicație nu a fost redactată
de către Unitatea Editorială SPDP pentru a
corecta erorile tipografice și gramaticale.

© Consiliul Europei, aprilie 2024
Tipărită la Tipografia Centrală

Contacte:

Departamentul Drepturi Sociale
Directoratul General Drepturile Omului
și Supremația Legii

Consiliul Europei
1 quai Jacoutot, F-67075
Strasbourg Cedex

Adresa de e-mail: social.charter@coe.int

Cuprins

INTRODUCERE	5
Ce este Carta socială europeană?	5
Două tratate	5
Un sistem personalizat	6
Comitetul European al Drepturilor Sociale	6
Detalii de contact	7
PROCEDURA PRIVIND PLÂNGERILE COLECTIVE	9
Ce este procedura privind plângerile colective?	9
Ce organizații pot depune o plângere la Comitetul European al Drepturilor Sociale?	10
Cum pot organizațiile să depună o plângere la Comitetul European al Drepturilor Sociale?	10
Cum funcționează procedura privind plângerile colective?	12
PROCEDURA DE RAPORTARE PRIVIND PREVEDERILE ACCEPTATE	17
Ce este procedura de raportare privind prevederile acceptate?	17
Ce organizații pot prezenta informații suplimentare împreună cu rapoartele naționale?	18
Cum pot organizațiile să transmită informații suplimentare Comitetului European al Drepturilor Sociale?	18
Cum funcționează procedura de raportare privind prevederile acceptate?	19
Unde poate fi găsită documentația relevantă pentru rapoartele anterioare privind prevederile acceptate?	21
PROCEDURA DE RAPORTARE PRIVIND PREVEDERILE NEACCEPTATE	23
Cum funcționează procedura de raportare privind prevederile neacceptate?	23
PROCEDURA DE RAPORTARE AD-HOC	25
Ce este procedura de raportare ad-hoc?	25
Cum funcționează procedura de raportare ad-hoc?	25
Unde se găsește documentația relevantă pentru procedurile de raportare ad-hoc?	26
ANEXA 1:	27
Calendarul pentru depunerea rapoartelor privind prevederile acceptate + rapoarte ad-hoc; și calendarul pentru Concluziile Comitetului European al Drepturilor Sociale (a se vedea, de asemenea, online aici)	27
ANEXA 2:	29
Calendarul pentru transmiterea de informații scrise în cadrul procedurii de raportare privind prevederile neacceptate	29

Introducere

Ce este Carta socială europeană?

■ Carta socială europeană este un tratat internațional care protejează drepturile sociale și economice în statele membre ale Consiliului Europei, inclusiv drepturile privind ocuparea forței de muncă, siguranța la locul de muncă, sănătatea, locuințele, educația, protecția și asistența socială. Carta solicită ca aceste drepturi să fie garantate fără discriminare și pune accentul, în mod special, pe protecția grupurilor vulnerabile, cum ar fi persoanele în vârstă, copiii, persoanele cu dizabilități și migranții.

■ Carta socială europeană este văzută ca o corespondentă a Convenției Europene a Drepturilor Omului, care se axează pe drepturile civile și politice. Carta se bazează pe aceleași principii ale universalității, indivizibilității și interdependenței ca și alte instrumente ale drepturilor omului.

■ Majoritatea statelor membre ale Consiliului Europei (42 din 46 de state membre) și-au exprimat consimțământul formal de a se conforma Cartei prin „ratificarea” acestui tratat. Prin actul de „ratificare”, statele devin „părți” la Cartă și, astfel, devin obligate din punct de vedere juridic să respecte drepturile consacrate în acest tratat.

Două tratate

■ Există două versiuni ale Cartei sociale europene: [versiunea inițială, adoptată în 1961](#) și [versiunea revizuită, adoptată în 1996](#). Această din urmă versiune include mai multe drepturi, cum ar fi drepturile persoanelor mai în vârstă sau dreptul la protecție împotriva sărăciei și a excluziunii sociale, și actualizează câteva dintre drepturile cuprinse deja în versiunea inițială. Carta revizuită este menită să înlocuiască progresiv Carta din 1961. Statele pot fi părți la oricare dintre aceste versiuni, dar nu la ambele. Majoritatea

statelor (35 din 42) au ratificat, în prezent, versiunea revizuită a Cartei sociale europene. Atunci când un stat ratifică noua Carte revizuită, acesta este obligat, ca nivel minim, să respecte prevederile care corespund celor pe care le-a acceptat în temeiul Cartei din 1961.

■ Atunci când analizează dacă să se angajeze în procedurile de monitorizare ale Cartei sociale europene, instituțiile naționale pentru drepturile omului (INDO) și organismele naționale pentru promovarea egalității (ONPE) trebuie să verifice ce versiune a Cartei sociale europene a fost „ratificată” de statul parte în cauză (doar semnătura este insuficientă). Această informație este disponibilă în [tabelul de semnături și ratificări](#).

Un sistem personalizat

■ Carta se bazează pe un sistem de ratificare „à la carte”. Acest sistem permite statelor părți să aleagă prevederile pe care doresc să le accepte ca obligații juridice obligatorii: acestea nu au obligația de a accepta să respecte toate prevederile Cartei sociale europene. Cu toate acestea, statele părți trebuie să se angajeze să respecte un minim de 10 articole sau 45 de alineate numerotate în temeiul Cartei din 1961 și un minim de 16 articole sau 63 de alineate numerotate în temeiul Cartei revizuite.

■ Atunci când analizează dacă să se angajeze în procedurile de monitorizare ale Cartei sociale europene, INDO și ONPE trebuie să verifice care sunt prevederile Cartei sociale europene care obligă, din punct de vedere juridic, statul care le interesează, verificând ce prevederi au fost acceptate de statul parte în cauză. Aceste informații sunt disponibile în [tabelul cu prevederile acceptate](#).

Comitetul European al Drepturilor Sociale

■ Punerea în aplicare a Cartei sociale europene de către statele părți este supravegheată de Comitetul European al Drepturilor Sociale. Comitetul European al Drepturilor Sociale este un organism format din 15 experți independenți, aleși de [Comitetul de Miniștri](#) al Consiliului Europei. Cei 15 membri ai săi sunt aleși pentru o perioadă de șase ani, care poate fi reinnoită o singură dată.

■ Comitetul European al Drepturilor Sociale monitorizează punerea în aplicare a Cartei sociale europene de către statele părți prin intermediul unor proceduri complementare:

- ▶ Procedura privind plângerile colective;

- ▶ Procedura de raportare privind prevederile acceptate;
- ▶ Procedura de raportare privind prevederile neacceptate;

■ Comitetul European al Drepturilor Sociale adoptă „concluzii” cu privire la rapoartele naționale prezentate de statele părți și „decizii” cu privire la plângerile colective formulate de organizațiile împuternicite. Interpretarea dată de Comitetul European al Drepturilor Sociale fiecărei prevederi a Cartei sociale europene poate fi găsită în [Compendiul jurisprudenței Comitetului European al Drepturilor Sociale](#). Compendiul conține, de asemenea, o prezentare a principiilor de bază de interpretare a Cartei și o descriere a procedurilor de raportare și de plângeri colective.

■ Întrucât deciziile și concluziile se referă la prevederi juridice obligatorii și întrucât sunt adoptate de un organism de monitorizare, instituit prin Cartă și protocoalele relevante, acestea trebuie respectate de statul în cauză. Chiar dacă deciziile și concluziile nu sunt direct aplicabile în sistemele juridice naționale, acestea stabilesc legea și pot constitui baza unor evoluții pozitive în domeniul drepturilor sociale, prin intermediul legislației, precum și prin intermediul jurisprudenței la nivel național.

■ În plus, Comitetul European al Drepturilor Sociale elaborează rapoarte, ca răspuns la rapoartele statelor părți privind prevederile neacceptate sau la rapoartele ad-hoc ale acestora (a se vedea mai jos).

■ Mai multe informații cu privire la Comitetul European al Drepturilor Sociale sunt disponibile în [Regulamentul](#) său și pe [pagina relevantă de internet a Cartei Sociale Europene](#).

Detalii de contact

Departamentul Drepturi Sociale
Directoratul General Drepturile Omului și Statul de Drept
Consiliul European
1, quai Jacoutot
F – 67075 Strasbourg Cedex

E-mail: Social.Charter@coe.int
Site web: www.coe.int/socialcharter
X: [@CoESocialRights](#)

Procedura privind plângerile colective

Ce este procedura privind plângerile colective?

■ Procedura privind plângerile colective a fost introdusă prin [Protocolul adițional care prevede un sistem de plângeri colective](#), adoptat în 1995.

■ Procedura privind plângerile colective are ca scop îmbunătățirea aplicării drepturilor sociale garantate de Cartă și consolidarea participării partenerilor sociali și a actorilor societății civile. Procedura urmărește să atingă aceste obiective permițând anumitor organizații să depună plângeri împotriva statelor părți la Carta socială europeană pentru - presupusa - aplicare necorespunzătoare a acestui tratat.

■ Trebuie remarcat faptul că statele părți la Carta socială europeană nu sunt obligate să ratifice Protocolul adițional, care prevede un sistem de plângeri colective, deși sunt puternic încurajate să facă acest lucru. Prin urmare, se recomandă ca INDO și ONPE să verifice dacă statul care prezintă interes a „ratificat” Protocolul adițional care prevede un sistem de plângeri colective (doar semnătura este insuficientă) sau, în mod alternativ, dacă a acceptat să fie obligat să respecte procedura privind plângerile colective prin declarația prevăzută la articolul D alin. (2) din Carta revizuită (Bulgaria, Slovenia și Spania au dat această declarație). Numai atunci pot fi depuse plângeri colective împotriva statului. Pentru informații actualizate, vă rugăm să consultați [Tabela semnăturilor și ratificărilor](#) a Protocolului adițional la Carta socială europeană, care prevede un sistem de plângeri colective. În prezent, 16 state părți la Cartă au acceptat să respecte procedura și, prin urmare, pot face obiectul unei plângeri.

Ce organizații pot depune o plângere la Comitetul European al Drepturilor Sociale?

■ În conformitate cu articolul 1 din Protocolul adițional, anumite organizații au dreptul de a depune o plângere la Comitetul European al Drepturilor Sociale, în cazul în care consideră că un stat parte la Carta socială europeană (și la Protocolul adițional) nu a respectat obligația de a pune în aplicare Carta în mod corect. Aceste organizații includ:

- ▶ Anumite organizații internaționale de angajatori și sindicate. Printre acestea se numără: [Confederația Europeană a Sindicatelor \(CES\)](#), pentru angajați, precum și [Business Europe și Organizația Internațională a Angajatorilor \(OIA\)](#), pentru angajatori.
- ▶ Organizațiile internaționale neguvernamentale care au statut participativ în cadrul Consiliului Europei și care au fost înscrise pe o listă în acest scop ([Lista ONGI-urilor care au dreptul de a depune plângeri colective](#)). Mai multe informații cu privire la solicitarea, reînnoirea sau condițiile care permit ONGI-urilor să depună plângeri la Comitetul European al Drepturilor Sociale pot fi găsite, de asemenea, pe pagina web a Consiliului Europei.
- ▶ Organizațiile naționale, care reprezintă angajatorii și sindicatele din jurisdicția statului parte împotriva căruia au depus o plângere.
- ▶ În plus, orice stat poate acorda ONG-urilor naționale reprezentante din cadrul jurisdicției sale dreptul de a depune plângeri împotriva sa (dând o „declarație” în temeiul [Protocolului adițional care prevede un sistem de plângeri colective sau în conformitate cu articolul D alin. \(2\) din Carta revizuită, după caz](#)). Până în prezent, doar Finlanda a făcut acest lucru.

■ Vă rugăm să rețineți că INDO și ONPE nu pot depune o plângere către Comitetul European al Drepturilor Sociale. Totuși, acestea pot contacta oricare dintre organizațiile menționate mai sus și le pot sprijini pe parcursul acestui proces. [Rețeaua Europeană a Instituțiilor Naționale pentru Drepturile Omului și Rețeaua europeană a organismelor de promovare a egalității](#), care sunt organizații non-profit înregistrate, ar putea face acest lucru numai dacă li se acordă un [statut participativ](#) alături de Consiliul Europei.

Cum pot organizațiile să depună o plângere la Comitetul European al Drepturilor Sociale?

■ Pentru a fi declarată admisibilă, o plângere colectivă trebuie să îndeplinească mai multe criterii. Aceste criterii sunt stabilite în [Protocolul](#)

adițional propriu-zis și în [Regulamentul Comitetului European al Drepturilor Sociale](#); și au fost interpretate în continuare prin decizii individuale privind admisibilitatea.

- ▶ Plângerea trebuie să fie depusă în scris.
- ▶ Plângerea trebuie să fie adresată Secretarului executiv al Comitetului European al Drepturilor Sociale, care acționează în numele Secretarului General al Consiliului Europei.
- ▶ Plângerea trebuie trimisă la următoarea adresă:
Departamentul Drepturi Sociale
Directoratul General Drepturile Omului și Statul de Drept, Consiliul Europei
1, quai Jacoutot, F-67075 Strasbourg Cedex, Franța
E-mail: social.charter@coe.int
- ▶ Plângerea trebuie să indice, în mod clar, numele și datele de contact ale organizației reclamante.
- ▶ Plângerea trebuie să fie semnată de o persoană autorizată să reprezinte organizația reclamantă și trebuie să demonstreze că persoana care depune și semnează plângerea este autorizată să reprezinte organizația.
- ▶ Plângerea trebuie să demonstreze că organizația care depune plângerea este împuternicită să facă acest lucru, în sensul procedurii de plângeri colective (a se vedea subsecțiunea „Ce organizații pot depune o plângere la Comitetul European al Drepturilor Sociale?” de mai sus).
- ▶ În cazul în care plângerea este depusă de organisme internaționale, aceasta trebuie să fie redactată într-una dintre limbile oficiale ale Consiliului Europei (engleză sau franceză).
- ▶ În cazul în care plângerea este depusă de organizații naționale, aceasta trebuie să fie redactată în limba oficială sau într-una dintre limbile oficiale ale statului parte în cauză.
- ▶ Plângerea trebuie să se refere la un stat parte la Carta socială europeană, care a acceptat să respecte procedura de plângere colectivă (a se vedea subsecțiunile „Două tratate” și „Ce este procedura de plângere colectivă?” de mai sus).
- ▶ Plângerea trebuie să se refere la una sau mai multe prevederi ale Cartei, acceptate de statul parte în cauză (a se vedea subsecțiunea „Un sistem personalizat” de mai sus).

- ▶ Plângerea trebuie să indice în ce privință statul parte în cauză nu a asigurat aplicarea satisfăcătoare a acestei prevederi (împreună cu dovezi, argumente relevante și documente justificative).
- ▶ Plângerea trebuie să ridice întrebări privind nerespectarea de către legislația sau practica unui stat a uneia sau mai multor prevederi ale Cartei; nu pot fi depuse plângeri privind situații individuale.

Cum funcționează procedura privind plângerile colective?

Admisibilitate

■ Comitetul European al Drepturilor Sociale va examina toate punctele enumerate mai sus (a se vedea secțiunea „Cum pot organizațiile să depună o plângere către Comitetul European al Drepturilor Sociale?”) și va emite o decizie cu privire la admisibilitatea plângerii.

Proceduri

■ În cazul în care Comitetul European al Drepturilor Sociale declară plângerea admisibilă, acesta va invita statul în cauză să prezinte argumente scrise privind fondul plângerii și va invita organizația care a depus plângerea să răspundă acestor argumente. Ulterior poate avea loc o audiere publică, la cererea uneia dintre părți sau la inițiativa Comitetului European al Drepturilor Sociale.

Fond

■ Comitetul European al Drepturilor Sociale va examina toate argumentele și dovezile prezentate pe parcursul procedurilor și va emite o decizie privind fondul plângerii. Această decizie stabilește dacă legislația și/sau practica statului vizat de plângere este conformă cu Carta socială europeană. Această decizie este apoi aprobată prin vot de către Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei.

Punerea în aplicare

■ Decizia Comitetului European al Drepturilor Sociale trebuie respectată de statul în cauză. Cu toate acestea, decizia nu este direct aplicabilă de către instanțele judecătorești ale statului în cauză. Punerea în aplicare a deciziei este supravegheată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, care poate adopta o rezoluție sau emite o recomandare către statul în cauză. În orice caz, Comitetul de Miniștri nu poate anula evaluarea juridică făcută de Comitetul European al Drepturilor Sociale.

Raportarea privind acțiunile ulterioare

■ În cazul în care Comitetul European al Drepturilor Sociale constată o încălcare a Cartei sociale europene în decizia sa privind fondul plângerii, statul în cauză trebuie să ofere informații cu privire la măsurile luate pentru a da curs acelei decizii. În acest caz, statul în cauză trebuie să prezinte un raport cu privire la acțiunile ulterioare (un raport pentru fiecare decizie în care au fost constatate încălcări) la doi ani de la adoptarea de către Comitetul de Miniștri a unei recomandări privind decizia în cauză.

■ Comitetul European al Drepturilor Sociale va examina raportul cu privire la acțiunile ulterioare pentru a stabili dacă statul în cauză a adus situația în conformitate cu Carta socială europeană și va publica „constatările” sale în acest sens. Aceste constatări vor fi transmise Comitetului de Miniștri și, în funcție de evaluarea Comitetului European al Drepturilor Sociale, Comitetul de Miniștri poate apoi să închidă cazul printr-o rezoluție sau să adopte o (a doua) recomandare.

Măsuri imediate

■ Comitetul European al Drepturilor Sociale poate impune ca statul în cauză să ia măsuri imediate pentru a evita riscul unui prejudiciu grav și ireparabil, în ceea ce privește drepturile recunoscute în Carta socială europeană (articolul 36). Această solicitare poate fi formulată în orice moment în timpul procedurii. Ea poate fi făcută la inițiativa Comitetului European al Drepturilor Sociale sau la cererea organizației reclamante.

■ În cazul în care organizația reclamantă solicită măsuri imediate, aceasta trebuie să precizeze: motivele pentru care se solicită măsuri imediate; posibilele consecințe în cazul în care acestea nu sunt acordate și măsurile specifice solicitate. În conformitate cu articolul 36 alin. (3) din Regulamentul de procedură, Comitetul stabilește un termen limită pentru ca statul pârât să furnizeze informații complete privind punerea în aplicare a oricăror măsuri imediate indicate.

■ Rapoartele de monitorizare prezentate de statele părți, precum și constatările (evaluările) Comitetului European al Drepturilor Sociale pe baza acestor rapoarte, vor fi puse la dispoziție pe site.

În ce mod pot INDO sau ONPE să depună observații în cadrul procedurilor de plângeri inițiate de alte persoane?

■ În conformitate cu articolele 32 și 32A din [Regulamentul Comitetului European al Drepturilor Sociale](#), este posibil ca părțile terțe să intervină în cadrul procedurilor privind o plângere colectivă, în care nu au nicio implicare directă.

- ▶ În conformitate cu articolul 32, Comitetul European al Drepturilor Sociale va invita organizațiile internaționale ale angajatorilor și sindicatelor să formuleze observații în calitate de părți terțe, cu privire la plângerile depuse de organizațiile naționale ale angajatorilor și sindicatelor sau depuse de organizațiile neguvernamentale. Această invitație se referă la: [Confederația Europeană a Sindicatelor \(CES\)](#), pentru angajați, precum și [Business Europe](#) și [Organizația Internațională a Angajatorilor \(OIA\)](#), pentru angajatori. Observațiile acestora vor fi transmise statului pârât și organizației care a depus plângerea.
- ▶ Comitetul European al Drepturilor Sociale poate invita, de asemenea, statele care au acceptat să fie obligate prin procedura privind plângerile colective, dar care nu sunt vizate de plângere, să formuleze observații în calitate de părți terțe.
- ▶ În plus, în conformitate cu articolul 32A, Comitetul European al Drepturilor Sociale poate invita orice organizație, instituție sau persoană pe care o consideră adecvată, să prezinte observații în calitate de părți terțe (inclusiv INDO, ONPE și rețelele acestora [ENNHRI](#) și [EQUINET](#)). Observațiile părților terțe trebuie să fie prezentate în termenul pe care îl stabilește Comitetul (în general, maxim două luni). Acestea trebuie să fie clare, concise și să abordeze problema specifică în cauză, vizând plângerea și argumentele prezentate și evitând să extindă domeniul de aplicare al plângerii. Observațiile părților terțe vor fi apoi transmise statului pârât și organizației care a depus plângerea. În plus, INDO, ONPE și rețelele acestora pot, de asemenea, să semnaleze Comitetului European al Drepturilor Sociale interesul lor de a prezenta observații în calitate de părți terțe cu privire la o plângere colectivă pendintă. În acest scop, acestea sunt invitate să contacteze Secretariatul Cartei sociale europene.

Unde pot fi găsite informații cu privire la plângerile colective anterioare?

■ Jurisprudența Comitetului European al Drepturilor Sociale este disponibilă în baza de date [HUDOC](#) relevantă pentru Carta socială europeană.

■ [HUDOC](#) permite cititorilor să își restrângă căutarea prin selectarea anumitor tipuri de documente cu privire la plângerile colective, în funcție de ceea ce îi interesează (decizii de admisibilitate, decizii pe fond, solicitări de a lua măsuri imediate, decizii de anulare a unei plângeri, opinii separate sau urmărirea ulterioară a deciziilor). [HUDOC](#) permite, de asemenea, cititorilor să își restrângă căutarea prin selectarea anumitor parametri implicați în plângeri colective anterioare, în funcție de ceea ce îi interesează (anumite prevederi ale Cartei sociale europene, state sau organizații reclamante implicate în plângeri colective anterioare).

■ În plus, site-ul web al Cartei sociale europene oferă informații cu privire la toate plângerile [în curs](#) și [procesate](#). Acestea includ toate documentele transmise pe parcursul procedurii de plângeri colective, pentru fiecare plângere (adică plângerile depuse; observațiile, argumentele și răspunsurile părților și ale terților, precum și rezultatul la care a ajuns Comitetul European al Drepturilor Sociale).

■ Mai multe informații referitoare la procedura privind plângerile colective sunt disponibile în [Regulamentul Comitetului European al Drepturilor Sociale](#) (a se vedea Partea VIII, articolele 23-40) sau pe [pagina relevantă de pe site-ul web al Consiliului Europei](#).

Procedura de raportare privind prevederile acceptate

Ce este procedura de raportare privind prevederile acceptate?

■ Procedura de raportare a fost introdusă prin [versiunea inițială a Cartei sociale europene adoptată în 1961](#) (a se vedea Partea IV) și a fost modificată prin [Protocolul de la Torino adoptat în 1991](#). În ciuda faptului că Protocolul de la Torino nu a intrat în vigoare, acesta este aplicat pe baza unei decizii luate în unanimitate în 1991 de către [Comitetul de Miniștri](#).

■ Procedura de raportare urmărește să îmbunătățească realizarea drepturilor sociale garantate de Carta socială europeană și să faciliteze un dialog periodic și consolidat cu statele părți, organizațiile societății civile, instituțiile naționale pentru drepturile omului și organismele naționale pentru promovarea egalității. Aceasta urmărește să atingă aceste obiective invitând statele să prezinte rapoarte periodice privind punerea în aplicare a Cartei sociale europene și permițând anumitor organizații, inclusiv INDO și ONPE, să prezinte observații și informații suplimentare.

■ Toate statele părți la oricare dintre versiunile Cartei sociale europene trebuie să prezinte rapoarte periodice privind punerea în aplicare a Cartei sociale europene. Totuși, drepturile cu privire la statele care trebuie să raporteze vor depinde de versiunea Cartei sociale europene pe care acestea au ratificat-o (a se vedea subsecțiunea „[Două tratate](#)” de mai sus) și de prevederile pe care acestea le-au acceptat (a se vedea subsecțiunea „[Un sistem personalizat](#)” de mai sus). Prin urmare, se recomandă ca INDO și ONPE să verifice aceste informații.

■ Mai multe informații privind procedura de raportare sunt disponibile în [Regulamentul Comitetului European al Drepturilor Sociale](#) (a se vedea Partea VII, articolele 19-22).

Ce organizații pot prezenta informații suplimentare împreună cu rapoartele naționale?

■ În conformitate cu articolul 23 alin. (1) și articolul 27 alin. (2) din [Carta socială europeană](#), astfel cum a fost modificată prin [Protocolul de la Torino](#), anumite organizații internaționale ale angajatorilor și sindicatelor au dreptul de a prezenta observații și informații paralel cu rapoartele naționale către Comitetul European al Drepturilor Sociale. Printre acestea se numără: membri afiliați naționali ai [Confederației Europene a Sindicatelor \(CES\)](#), pentru angajați, precum și membri ai organizațiilor naționale ale [Business Europe](#) și [Organizației Internaționale a Angajatorilor \(OIA\)](#), pentru angajatori.

■ Vă rugăm să rețineți că statele părți la Carta socială europeană au obligația de a comunica copii ale rapoartelor lor naționale membrilor naționali ai acestor organizații.

■ În conformitate cu practica de lungă durată a Comitetului European al Drepturilor Sociale și cu articolul 21A din [Regulamentul](#) său, alte organizații, instituții și entități pot prezenta observații cu privire la rapoartele naționale. Printre acestea se numără: [organizațiile neguvernamentale internaționale care au statut participativ în cadrul Consiliului Europei](#) și care au o competență specială în domeniile reglementate de Cartă, precum și organisme naționale pentru drepturile omului și organisme naționale pentru promovarea egalității.

■ Vă rugăm să rețineți că luarea în considerare sau nu a acestor observații și modul în care acestea sunt luate în considerare este în întregime la discreția Comitetului European al Drepturilor Sociale.

Cum pot organizațiile să transmită informații suplimentare Comitetului European al Drepturilor Sociale?

■ În conformitate cu [articolul 21A din Regulamentul Comitetului European al Drepturilor Sociale](#), comentariile privind rapoartele naționale trebuie transmise Secretariatului Cartei sociale europene până la data de 30 aprilie a anului în care Comitetul European al Drepturilor Sociale examinează raportul național în cauză. Acest termen a fost stabilit pentru a acorda statelor timp pentru a răspunde comentariilor, dacă acestea doresc acest lucru.

■ INDO și ONPE pot trimite observații sau informații suplimentare pentru rapoartele care trebuie prezentate de către statele care nu au acceptat procedura privind plângerile colective și pentru rapoartele care trebuie prezentate de statele care au acceptat procedura privind plângerile colective.

■ Nu există un format special pe care INDO și ONPE trebuie să îl respecte atunci când își prezintă observațiile privind rapoartele naționale către Comitetul European al Drepturilor Sociale, în contextul procedurii de raportare. Cu toate acestea, Comitetul salută rapoartele care:

- ▶ iau în considerare chestionarul prezentat statelor părți la începutul ciclului de raportare;
- ▶ furnizează informații specifice și aprofundate cu privire la aspecte care sunt trecute cu vederea sau nu sunt suficient de dezvoltate în raportul național;
- ▶ iau în considerare examinarea anterioară și concluzia Comitetului cu privire la articolul în cauză;
- ▶ răspund întrebărilor formulate de Comitet în timpul examinării anterioare a prevederii în cauză.

Cum funcționează procedura de raportare privind prevederile acceptate?

Calendarul de raportare

Ca urmare a unei [decizii din 2022 a Comitetului de Miniștri](#), care a adoptat [reforma din 2022 a Cartei sociale europene](#), prevederile Cartei sociale europene au fost împărțite în două grupuri (nu mai sunt patru), în scopul procedurii de raportare.

Cele două grupuri tematice sunt după cum urmează:

- ▶ Grupul 1: articolul 1 - articolul 2 - articolul 3 - articolul 4 - articolul 5 - articolul 6 - articolul 8 - articolul 9 - articolul 10 - articolul 18 - articolul 19 - articolul 20 - articolul 21 - articolul 22 - articolul 24 - articolul 25 - articolul 28 - articolul 29.
- ▶ Grupul 2: articolul 7 - articolul 11 - articolul 12 - articolul 13 - articolul 14 - articolul 15 - articolul 16 - articolul 17 - articolul 23 - articolul 26 - articolul 27 - articolul 30 - articolul 31.

Întrebări

■ Pentru ca procedura să fie mai precisă și pentru a ușura sarcina de raportare a statelor, în urma [reforme din 2022 a Cartei sociale europene](#), Comitetul European al Drepturilor Sociale și Comitetul guvernamental trebuie să pregătească așa-numitele „întrebări țintite”. Aceste întrebări sunt transmise statelor părți la începutul anului în care rapoartele sunt scadente.

Transmiterea rapoartelor statelor care trebuie prezentate de către statele care nu au acceptat procedura privind plângerile colective

■ În urma reformei din 2022, toate statele care nu au acceptat procedura privind plângerile colective trebuie să prezinte, la fiecare doi ani, un raport privind prevederile cuprinse în unul dintre cele două grupuri menționate mai sus. În consecință, toate prevederile acceptate ale Cartei trebuie să fie examinate pentru fiecare stat la fiecare patru ani. Rapoartele cu privire la această categorie trebuie să fie prezentate până la data de 31 decembrie a anului în cauză.

Rapoarte care trebuie prezentate de statele care au acceptat procedura privind plângerile colective

■ Începând din 2022, toate statele care au acceptat procedura privind plângerile colective trebuie să prezinte, la fiecare patru ani, un raport cu privire la prevederile cuprinse într-una dintre cele două grupe tematice prezentate mai sus. În consecință, toate prevederile acceptate ale Cartei trebuie să fie examinate pentru fiecare stat la fiecare opt ani. Rapoartele referitoare la această categorie trebuie să fie prezentate până la data de 31 decembrie a anului în cauză.

Reuniuni

■ Comitetul European al Drepturilor Sociale poate decide să organizeze reuniuni cu reprezentanții unui stat, din proprie inițiativă sau la cererea statului în cauză, pentru a discuta detaliile raportului național. Organizațiile internaționale ale angajatorilor și sindicatele internaționale autorizate să prezinte observații alături de rapoartele naționale vor fi, în anumite cazuri, invitate să participe la aceste reuniuni și acestea își pot informa organizațiile naționale membre. Organizațiile naționale ale patronatelor, sindicatele naționale, precum și INDO, ONPE și O(I)NG-urile, pot fi, de asemenea, invitate să participe la aceste reuniuni, dacă statul în cauză este de acord (articolul 21).

Concluzii

■ Comitetul European al Drepturilor Sociale va examina toate rapoartele și comentariile primite pe parcursul procedurii, precum și orice informații primite în cadrul reuniunilor. Acesta va adopta apoi concluzii cu privire la punerea în aplicare a Cartei sociale europene de către fiecare dintre statele în cauză. În ultimii ani, Comitetul European al Drepturilor Sociale și-a adoptat concluziile în luna ianuarie, iar acestea au fost publicate în luna martie.

Acțiuni ulterioare

■ Concluziile Comitetului European al Drepturilor Sociale trebuie respectate de statul în cauză. Cu toate acestea, concluziile nu sunt direct aplicabile de către instanțele de judecată ale statului în cauză. Executarea concluziilor este supravegheată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei prin intermediul procedurii cu privire la acțiunile ulterioare (a se vedea mai jos).

■ În cazul în care Comitetul European al Drepturilor Sociale constată în concluziile sale o încălcare a Cartei sociale europene, statul în cauză trebuie să furnizeze informații cu privire la măsurile luate pentru a pune în aplicare aceste concluzii atunci când prezintă următorul său raport național. [Urmărirea ulterioară a concluziilor este asigurată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei](#), urmând propunerile făcute de [Comitetul guvernamental](#) (care cuprinde reprezentanți ai statelor părți la Cartă și observatori reprezentând sindicatele și patronatele europene).

■ La sfârșitul fiecărui ciclu de supraveghere, Comitetul de Miniștri va adopta o rezoluție pe baza propunerilor făcute de Comitetul guvernamental, care va conține orientări individuale pentru statul parte în cauză. În cazul în care statul parte în cauză nu a luat măsuri, Comitetul de Miniștri va emite o recomandare, pe baza propunerilor Comitetului guvernamental, solicitând ca statul să modifice situația în legislație și/sau în practică. Ca urmare a [reformei din 2022 a Cartei sociale europene](#), se pune un accent și mai mare pe recomandări, care pot include reuniuni tehnice corespunzătoare, schimburi de bune practici și proiecte de cooperare.

■ Mai multe informații cu privire la procedura de raportare și urmărirea ulterioară a concluziilor sunt disponibile pe [site-ul web al Consiliului Europei](#).

Unde poate fi găsită documentația relevantă pentru rapoartele anterioare privind prevederile acceptate?

■ Jurisprudența Comitetului European al Drepturilor Sociale este disponibilă în baza de date [HUDOC](#), relevantă pentru Carta socială europeană.

■ **HUDOC** permite cititorilor să își restrângă căutarea prin selectarea anumitor tipuri de documente cu privire la procedura de raportare, în funcție de ceea ce i-ar putea interesa (concluzii, declarații de interpretare, avize separate sau urmărirea ulterioară a concluziilor). **HUDOC** permite, de asemenea, cititorilor să își restrângă căutarea prin selectarea anumitor parametri implicați în ciclurile de raportare anterioare, în funcție de ceea ce i-ar putea interesa (anumite prevederi ale Cartei sociale europene, state sau constatări de (ne)conformitate implicate în ciclurile de raportare anterioare).

■ Rapoartele și propunerile naționale anterioare (inclusiv de la O(I)NG-uri și sindicate) pot fi consultate pe [pagina web a Cartei sociale europene privind profilurile de țară](#).

Procedura de raportare privind prevederile neacceptate

■ Procedura de raportare privind prevederile neacceptate urmărește să încurajeze statele părți să accepte, în mod progresiv, toate prevederile Cartei.

■ În conformitate cu articolul 22 din [Carta din 1961](#), Comitetul de Miniștri poate solicita statelor să trimită rapoarte la intervale corespunzătoare cu privire la prevederile Cartei, pe care nu le-au acceptat în momentul ratificării sau aprobării acestora sau într-o notificare ulterioară. Punerea în aplicare a acestei prevederi a intrat în vigoare după o [decizie din 2002 a Comitetului de Miniștri](#), în urma căreia statele care au ratificat Carta socială europeană revizuită trebuie să prezinte rapoarte privind prevederile neacceptate la fiecare cinci ani de la data ratificării.

■ În septembrie 2022, Comitetul European al Drepturilor Sociale a adoptat o [decizie](#) de a pune în aplicare de acum înainte procedura privind prevederile neacceptate, într-o manieră consolidată, pentru toate statele părți la oricare dintre cele două Carte (versiunea din 1961 sau versiunea din 1996).

Cum funcționează procedura de raportare privind prevederile neacceptate?

Funcționare

Statele părți trebuie să transmită informații scrise în conformitate cu un calendar prestabilit (a se vedea [Anexa 2](#) la prezentul raport). Comitetul European al Drepturilor Sociale va examina apoi aceste informații și va organiza reuniuni bilaterale cu statul în cauză atunci când se consideră că acestea reprezintă o valoare adăugată pentru procedură. Comitetul European al Drepturilor Sociale va redacta apoi un raport pentru fiecare stat, care va

conține evaluările sale neobligatorii privind situațiile naționale, pe baza informațiilor de care dispune (fie informații scrise, prezentate de către stat, fie informații obținute în cadrul reuniunilor).

■ În conformitate cu articolul 21A din [Regulamentul](#) Comitetului European al Drepturilor Sociale, instituțiile naționale pentru drepturile omului și organismele naționale pentru promovarea egalității, precum și organizațiile societății civile (inclusiv O(I)NG-urile și sindicatele), pot prezenta observații cu privire la informațiile scrise furnizate de state, în termen de cel mult trei luni de la data la care documentul respectiv a fost pus la dispoziție pe site-ul web al Consiliului Europei. În plus, atunci când este cazul și la inițiativa Comitetului European al Drepturilor Sociale sau a statelor părți, pot fi organizate reuniuni bilaterale cu statele în cauză și cu participarea partenerilor sociali naționali și a reprezentanților societății civile.

Calendar

Informațiile scrise privind prevederile neacceptate trebuie să fie prezentate la fiecare cinci ani, conform calendarului prezentat în Anexa 2. Rapoartele se prezintă până la data de 31 martie a anului în cauză.

Procedura de raportare ad-hoc

Ce este procedura de raportare ad-hoc?

■ În urma unei [decizii din 2022 a Comitetului de Miniștri](#), care a fost vârful de lance al [reformei din 2022 a Cartei sociale europene](#), statelor părți li se poate solicita să prezinte rapoarte ad-hoc pentru a fi analizate sau revizuite de către Comitetul European al Drepturilor Sociale. Astfel de rapoarte pot fi solicitate atunci când apar probleme noi sau critice, care au un domeniu de aplicare larg sau transversal sau o dimensiune pan-europeană.

■ Ca urmare a deciziei menționate mai sus, Comitetul European al Drepturilor Sociale și Comitetul guvernamental au decis, în 2023, să solicite un raport ad-hoc privind criza costului vieții, tuturor statelor părți la Carta socială europeană.

■ Subiectul și calendarul rapoartelor ad-hoc sunt decise de Comitetul European al Drepturilor Sociale și de Comitetul guvernamental.

Cum funcționează procedura de raportare ad-hoc?

Funcționare

■ După cum se prevede într-o [decizie din 2022 a Comitetului de Miniștri](#), Comitetul European al Drepturilor Sociale este invitat să examineze informațiile furnizate de statele în cauză, după care poate oferi o imagine generală a situației și o analiză juridică amplă din perspectiva Cartei (aceste observații pot include Declarații de interpretare). Cu toate acestea, Comitetul European al Drepturilor Sociale nu poate emite Concluzii privind conformitatea situației cu Carta, în contextul procedurii de raportare ad-hoc.

■ În conformitate cu articolul 21A din [Regulamentul](#) Comitetului European al Drepturilor Sociale, alte organizații, instituții și entități pot prezenta observații cu privire la rapoartele ad-hoc ale statelor: sindicate și

organizații patronale, O(I)NG-uri, instituții naționale pentru drepturile omului și organisme naționale pentru promovarea egalității. Vă rugăm să rețineți că luarea în considerare sau nu a acestor observații și modul în care acestea sunt luate în considerare este în întregime la discreția Comitetului European al Drepturilor Sociale.

■ Acțiunile ulterioare trebuie să implice un dialog cu statele părți și trebuie să asocieze organizațiile relevante ale societății civile, precum și instituțiile naționale relevante din domeniul drepturilor omului și organismele naționale de promovare a egalității, pentru a identifica acțiunile care ar putea fi necesare, pentru a asigura respectarea obligațiilor care decurg din Cartă. În plus, Comitetul guvernamental al Cartei sociale europene poate propune ca îndrumări suplimentare sau recomandări generale să fie adresate tuturor statelor membre ale Consiliului Europei.

Unde se găsește documentația relevantă pentru procedurile de raportare ad-hoc?

Rapoartele *ad-hoc* prezentate de statele părți sunt disponibile pe [pagina web a Cartei sociale europene privind profilurile de țară](#).

Anexa 1:

Calendarul pentru depunerea rapoartelor privind prevederile acceptate + rapoarte ad-hoc și calendarul pentru Concluziile Comitetului European al Drepturilor Sociale¹ (a se vedea, de asemenea, online [aici](#))

An	Prezentarea rapoartelor	Concluziile Comitetului European al Drepturilor Sociale
2023	Raport <i>ad-hoc</i> ²	
2024	27 de state care nu au acceptat procedura privind plângerile colective prezintă rapoarte privind Primul Grup de prevederi	Posibila analiză a rapoartelor ad-hoc de către CEDS ³
2025	16 state care au acceptat procedura privind plângerile colective prezintă rapoarte privind Primul Grup de prevederi	Concluziile CEDS pentru 27 de state (Primul Grup de prevederi)
2026	27 de state care nu au acceptat procedura privind plângerile colective prezintă rapoarte privind al Doilea Grup de prevederi	Concluziile CEDS pentru 16 de state (Primul Grup de prevederi)
2027		Concluziile CEDS pentru 27 de state (al Doilea Grup de prevederi)
2028	27 de state care nu au acceptat procedura privind plângerile colective prezintă rapoarte privind Primul Grup de prevederi	
2029	16 state care au acceptat procedura privind plângerile colective prezintă rapoarte privind al Doilea Grup de prevederi	Concluziile CEDS pentru 27 de state (Primul Grup de prevederi)

1. În 2023, CEDS va examina ultimele rapoarte prezentate în cadrul sistemului existent.
2. Pentru a gestiona tranziția de la aranjamentele actuale de raportare la cele noi și pentru a evita doi ani consecutivi de raportare privind aceleași prevederi, s-a preconizat începerea în 2023 cu un raport ad-hoc în locul unui raport statutar.
3. Examinarea Comitetului guvernamental în anul următor, urmată de transmiterea către CM. Acest lucru se aplică pentru fiecare an.

2030	27 de state care nu au acceptat procedura privind plângerile colective prezintă rapoarte privind al Doilea Grup de prevederi	Concluziile CEDS pentru 16 de state (al Doilea Grup de prevederi)
2031		Concluziile CEDS pentru 27 de state (al Doilea Grup de prevederi)
2032	27 de state care nu au acceptat procedura privind plângerile colective prezintă rapoarte privind Primul Grup de prevederi	
2033	16 state care au acceptat procedura privind plângerile colective prezintă rapoarte privind Primul Grup de prevederi	Concluziile CEDS pentru 27 de state (Primul Grup de prevederi)
2034	27 de state care nu au acceptat procedura privind plângerile colective prezintă rapoarte privind al Doilea Grup de prevederi	Concluziile CEDS pentru 16 de state (Primul Grup de prevederi)
2035		Concluziile CEDS pentru 27 de state (al Doilea Grup de prevederi)
2036	27 de state care nu au acceptat procedura privind plângerile colective prezintă rapoarte privind Primul Grup de prevederi	
2037	16 state care au acceptat procedura privind plângerile colective prezintă rapoarte privind al Doilea Grup de prevederi	Concluziile CEDS pentru 27 de state (Primul Grup de prevederi)
2038	27 de state care nu au acceptat procedura privind plângerile colective prezintă rapoarte privind al Doilea Grup de prevederi	Concluziile CEDS pentru 16 de state (al Doilea Grup de prevederi)

Anexa 2:

Calendarul pentru transmiterea de informații scrise în cadrul procedurii de raportare privind prevederile neacceptate

An	Transmiterea de informații scrise privind prevederile neacceptate (până la 30 iunie)
2023	Statele părți la Carta revizuită: Bosnia și Herțegovina, Letonia, Suedia + Statele părți la Carta din 1961: Croația, Republica Cehă, Danemarca, Islanda
2024	Statele părți la Carta revizuită: Andorra, Armenia, Azerbaidjan, Belgia, Ungaria, Italia, România, Serbia, Republica Slovacă, Slovenia + Statele părți la Carta din 1961: Luxemburg, Polonia, Regatul Unit
2025	Statele părți la Carta revizuită: Bulgaria, Cipru, Estonia, Georgia, Irlanda, Malta, Muntenegru + Statele părți la Carta din 1961: n/a
2026	Statele părți la Carta revizuită: Austria, Germania, Grecia, Lituania, Republica Moldova, Olanda, Norvegia, Ucraina + Statele părți la Carta din 1961: n/a
2027	Statele părți la Carta revizuită: Albania, Finlanda, Macedonia de Nord, Turcia + Statele părți la Carta din 1961: n/a

2028	Statele părți la Carta revizuită: Bosnia și Herțegovina, Letonia, Suedia + Statele părți la Carta din 1961: Croația, Republica Cehă, Danemarca, Islanda
2029	Statele părți la Carta revizuită: Andorra, Armenia, Azerbaidjan, Belgia, Ungaria, Italia, România, Serbia, Republica Slovacă, Slovenia + Statele părți la Carta din 1961: Luxemburg, Polonia, Regatul Unit
2030	Statele părți la Carta revizuită: Bulgaria, Cipru, Estonia, Georgia, Irlanda, Malta, Muntenegru + Statele părți la Carta din 1961: n/a

Carta Socială Europeană, adoptată în 1961 și revizuită în 1996, este corespondenta Convenției Europene a Drepturilor Omului, în domeniul drepturilor economice și sociale. Ea garantează un spectru larg de drepturi ale omului, cu privire la locurile de muncă, locuințe, sănătate, educație, protecție socială și bunăstare socială.

Niciun alt instrument legal la nivel pan-european nu prevede o astfel de protecție extinsă și completă a drepturilor sociale ca aceea prevăzută de Cartă.

De aceea, Carta este considerată drept Constituția socială a Europei și reprezintă o componentă esențială a arhitecturii drepturilor omului de pe continent.

www.coe.int/socialcharter

RON

www.coe.int

Consiliul Europei este organizația lider în domeniul drepturilor omului pe continentul european. Aceasta include 46 de state membre, inclusiv toate statele membre ale Uniunii Europene. Toate statele membre ale Consiliului Europei au semnat Convenția Europeană a Drepturilor Omului, un tratat conceput să protejeze drepturile omului, democrația și preeminența dreptului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului supraveghează punerea în aplicare a Convenției în statele membre.

